

Sayı : 2098

Tarih : 22.08.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15807

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Gerek dünyada gerekse Türkiye'de ekolojik yıkım, doğal yaşam alanlarının çeşitli insan faaliyetlerine açılması, ekosistemin bu faaliyetlerden zarar görmesi, turizm, yapılaşma, çeşitli nedenlerle yapılan inşaatların doğal yaşam alanını bozması ve zamanla tahrip etmesi ile gerçekleşmektedir.

Ekolojik yıkımın önüne geçilmesi için önceliğin, dar bir çevrenin kâr hırsına çanak tutacak inşaat yapımına, yapılaşmaya ve doğal yaşam alanlarını bozacak turizm yatırımlarına değil, her koşul ve durumda ekosistemin korunmasına verilmesi gerektiği açıktır.

İzmir'in Balçova ilçesindeki İnciraltı Bölgesi, İzmir'in batı gelişme aksında bulunan, farklı tarihlerde 1., 2. ve 3. derece doğal sit alanı olarak belirlenen, kuru mutlak tarım alanı statüsünde olan, lagün, dalyan ve sulak alanları barındıran, İzmir'in en önemli açık yeşil alanı olma özelliğine sahip bir bölgedir. Doğadaki en nadir kuş türleri arasında yer alan flamingolar başta olmak üzere çok sayıda kuş türü açısından zengin besin kaynaklarına sahip Çakalburnu Lagünü de bu bölgede yer almaktadır. Ayrıca Çakalburnu Lagünü, Türkiye'nin de tarafı olduğu Ramsar Sözleşmesi ile koruma altına alınmış olan sulak alanlardan biridir.

İnciraltı Bölgesi İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 01.07.1999 tarih ve 8050 sayılı kararı ile 1. derece doğal sit ilan edilmiştir. Fakat İzmir'in, doğal özelliklerini korumuş, yeşil kalmış yegane yeri olan İnciraltı bölgesi üzerinde yıllardır rant elde edebilme amacıyla çeşitli girişimlerin ve bazı spekülasyonların devam ettiği de sıklıkla kamuoyuna yansımıştır.

Bilindiği gibi 1. Derece doğal sit alanları, "Kesin korunacak hassas alanlar" olarak adlandırılmakta, bu alanlara yapı yasağı uygulanmakta ve bu alanlarda bilimsel çalışmalar hariç tüm kullanımlar sınırlandırılmaktadır. 2. ve 3. derece doğal sit alanları ise, "Nitelikli Doğal Koruma Alanları" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları" olarak

adlandırılmakta, bu alanlarda çeşitli faaliyetlere, turizm yatırımlarına ve belirli koşullarda yapılaşmaya izin verilebilmektedir.

İnciraltı Bölgesi'nin 1999 yılından beri devam eden 1. derece doğal sit alanı niteliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 05.08.2024 tarihli ve 10136035 sayılı Olur'u ile 2. ve 3. dereceye düşürülmüştür. Bu karar sonucunda daha önce kesin koruma kategorisinde olan İnciraltı Bölgesi, **yapılaşmaya açık** hale getirilmiştir. Bölgenin doğal sit alanı derecesinin düşürülmesinin, rant elde edebilmek amacıyla çeşitli girişimlere ve bazı spekülasyonlara devam eden çevrelere bu isteklerini hayata geçirme şansı yarattığı belirtilmektedir.

Yeni bakanın göreve getirildiği tarihten çok kısa bir süre sonra İzmir hakkında verdiği bu karar, bölge halkının da tepkisini çeker nitelikte olmuştur.

Bu konuda kamuoyunda oluşan kaygıların giderilmesi için, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanı olarak, aşağıdaki soruları yanıtlayıp kamuoyunu aydınlatma sorumluluğunuz bulunmaktadır:

1. İnciraltı Bölgesi'nin 1. Derece olan doğal sit durumunun, 2. ve 3. Derecelere düşürülmesinin gerekçesi nedir?
2. Adı geçen bölgenin doğal sit derecesinin düşürülmesinin bölgenin korunması gereken ekosistemine zarar vereceği açıkken bakanlığı bu kararı almaya yöneltten nedenler nelerdir?
3. İnciraltı Bölgesi'nde çeşitli turizm yatırımları mı öngörülmektedir?
4. Alınan bu kararın, 2018 yılında ÇED olumlu kararı iptal edilen Körfez Geçiş Projesinin tekrar gündeme getirilmek istenmesiyle bir ilgisi var mıdır?
5. Doğal sit derecesini düşürme kararı, 2018 yılındaki Körfez Geçiş Projesine ilişkin ÇED olumlu kararının iptal gerekçesini ortadan kaldırmak için mi yapılmıştır?
6. İnciraltı Bölgesi'nin doğal sit derecesinin düşürülme kararının alınması sırasında, emlak ve gayrimenkul piyasasının ihtiyaçları mı gözetilmiştir?
7. Doğal sit derecesinin düşürülmesi sonucunda, yapılacak tarım dışı faaliyetler sonucunda bölgedeki tarımsal üretim zarar görmeyecek midir?
8. İnciraltı bölgesinin doğal sit derecesinin değiştirilmesiyle Çakalburnu Lagün'ü ve etrafındaki ekosistemin bozulacak olması, Türkiye'nin de imzacısı olduğu Ramsar Sözleşmesine aykırı değil midir?